

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра комп'ютерних наук та інформаційних технологій

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Програмування II»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 1,2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	122 Комп'ютерні науки
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Галузь знань	12 «Інформаційні технології»
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання
посада

Кошова Оксана Петрівна

доцент, к.пед.н.,

доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій

Контактний телефон	0532 509204, +38-095-894-56-88
Електронна адреса	koshova.o111@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою субота 14.10 (онлайн, інформація на сайті кафедри у вкладці Студенту http://www.matmodel.puet.edu.ua/)
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Основною метою вивчення дисципліни «Програмування II» є формування у студентів системного мислення та навичок алгоритмічного програмування та об'єктно-орієнтованого програмування з використанням засобів мови програмування високого рівня C++.
Тривалість	6 кредитів ЄКТС/180 годин (лекції 28 год., лабораторні заняття 44 год., самостійна робота 108 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та лабораторні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом Методи навчання: інтерактивного навчання, наочний, словесні, наочні, практичні
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК – 1-й семестр, екзамен – 2 семестр.
Базові знання	Вивчення курсу базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні дисциплін «Інформатика», «Програмування», «Алгоритми та структури даних».
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1). Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2). Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК4). Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК5).
ПР4. Використовувати методи обчислювального інтелекту, машинного навчання, нейромережевої та нечіткої обробки даних, генетичного та еволюційного програмування для розв'язання задач розпізнавання, прогнозування, класифікації, ідентифікації об'єктів	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК6). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК7). Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК8). Здатність працювати в команді (ЗК9).

керування тощо. ПР8. Використовувати методологію системного аналізу об'єктів, процесів і систем для задач аналізу, прогнозування, управління та проектування динамічних процесів в макроекономічних, технічних, технологічних і фінансових об'єктах. ПР9. Розробляти програмні моделі предметних середовищ, вибирати парадигму програмування з позицій зручності та якості застосування для реалізації методів та алгоритмів розв'язання задач в галузі комп'ютерних наук. ПР10. Використовувати інструментальні засоби розробки клієнт-серверних застосунків, проектувати концептуальні, логічні та фізичні моделі баз даних, розробляти та оптимізувати запити до них, створювати розподілені бази даних, сховища та вітрини даних, бази знань, у тому числі на хмарних сервісах, із застосуванням мов веб-програмування. ПР12. Застосовувати методи та алгоритми обчислювального інтелекту та інтелектуального аналізу даних в задачах класифікації, прогнозування, кластерного аналізу, пошуку асоціативних правил з використанням програмних інструментів підтримки багатовимірного аналізу даних на основі технологій DataMining, TextMining, WebMining. ПР13. Володіти мовами системного програмування та методами розробки програм, що взаємодіють з компонентами комп'ютерних систем, знати мережні технології, архітектури комп'ютерних мереж, мати практичні навички технології адміністрування комп'ютерних мереж та їх програмного забезпечення. ПР14. Застосовувати знання методології та CASE-засобів проектування складних систем, методів структурного аналізу систем, об'єктно-орієнтованої методології проектування при розробці і дослідженні функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем. ПР15. Розуміти концепцію інформаційної безпеки, принципи безпечного проектування програмного забезпечення, забезпечувати безпеку комп'ютерних мереж в умовах неповноти та невизначеності вихідних даних.	Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10). Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК11) Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК12). Здатність діяти на основі етичних міркувань (ЗК13). Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК14). Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК-15). Здатність до виявлення статистичних закономірностей недетермінованих явищ, застосування методів обчислювального інтелекту, зокрема статистичної, нейромережевої та нечіткої обробки даних, методів машинного навчання та генетичного програмування тощо (СК2). Здатність до логічного мислення, побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення й аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності, розв'язності та нерозв'язності алгоритмічних проблем для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем (СК3). Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризику (СК6). Здатність проектувати та розробляти програмне забезпечення із застосуванням різних парадигм програмування: узагальненого, об'єктно-орієнтованого, функціонального, логічного, з відповідними моделями, методами й алгоритмами обчислень, структурами даних і механізмами управління (СК8). Здатність забезпечити організацію обчислювальних процесів в інформаційних системах різного призначення з урахуванням архітектури, конфігурування, показників результативності функціонування операційних систем і системного програмного забезпечення (СК12). Здатність застосовувати методи та засоби забезпечення інформаційної безпеки, розробляти й експлуатувати спеціальне програмне забезпечення захисту інформаційних ресурсів об'єктів критичної інформаційної інфраструктури (СК14).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Введення до мови програмування C++. Керівні структури. Функції		
Тема 1. Введення до мови програмування C++. Керівні структури	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт.	опрацювати лекційний матеріал до теми 1, готуватись до лабораторних занять, встановити на власний комп'ютер компілятор або вивчити як працює онлайн версія (посилання подано у програмному забезпеченні дисципліни), виконати лабораторну роботу 1-3 в дистанційному курсі (ДК)

Тема 2. Функції	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт, перевірка модульної контрольної роботи.	опрацювати лекційний матеріал до теми 2, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторні роботи 4-6 в ДК, підготуватися до модульної контрольної роботи № 1 (лабораторна робота 7)
Модуль 2. Масиви. Вказівники та рядки		
Тема 3. Масиви	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт.	опрацювати лекційний матеріал до теми 3, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторні роботи 8-11 в ДК
Тема 4. Вказівники та рядки	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять, перевірка лабораторних робіт, перевірка виконання модульної контрольної робіт.	опрацювати лекційний матеріал до теми 4, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторну роботу 10 та (1-5 друга частина) ДК, підготуватися до модульної контрольної роботи №2 (1 частина).
Модуль 3. Класи. Перевантаження операцій.		
Тема 5. Класи і абстрагування даних	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт.	опрацювати лекційний матеріал до теми 5, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторну роботу 6 в ДК, 2 частина
Тема 6. Класи II	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт.	опрацювати лекційний матеріал до теми 6, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторні роботи 7,8 в ДК, 2 частина
Тема 7. Перевантаження операцій	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт, перевірка виконання модульної контрольної роботи.	опрацювати лекційний матеріал до теми 7, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторну роботу 9 в ДК, 2 частина, підготуватися до модульної контрольної роботи
Модуль 4 Наслідування. Віртуальні функції та поліморфізм		
Тема 8. Наслідування	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт.	опрацювати лекційний матеріал до теми 8, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторну роботу 11 в ДК, 2 частина
Тема 9. Віртуальні функції та поліморфізм	відвідування занять; опитування на заняттях; опитування в процесі індивідуально- консультативних занять для перевірки засвоєння матеріалу пропущених занять; перевірка виконання лабораторних робіт.	опрацювати лекційний матеріал до теми 9, готуватись до лабораторних занять, виконати лабораторну роботу 12 в ДК, 2 частина, підготуватися до іспиту

Інформаційні джерела Основні

1. Васильєв О. Програмування на С++ в прикладах і задачах: Навч. Посіб. / О. Васильєв. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. – 382 с.
2. Стратієнко Н.К. Алгоритми і структури даних: практикум: навч. посіб. / Н. К. Стратієнко, М. Д. Годлевський, І. О. Бородіна. – Харків: НТУ «ХПІ», 2017. – 224 с.
3. Проблеми програмування: науковий журнал (періодичне видання). – Київ : Ін-т програмних систем НАН України . – ISSN 1727-4907. Режим доступу: електрон. чит. зал ПУЕТ. - <http://catalog.puet.edu.ua/opacunicode/>
4. The С++ Programming Language (4th edition): Bjarne Stroustrup. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.stroustrup.com/4th.html>
5. С++ програмування_ Електронний ресурс. Режим доступу: <http://cpp.dp.ua/>
6. CPA: Programming Essentials in C++. Cisco Networking Academy Course. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.netacad.com/ru/courses/programming/essentials-programming-c-plus-plus>
7. CPP: Advanced Programming in C++ ++. Cisco Networking Academy Course. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.netacad.com/ru/courses/programming/advanced-programming-c-plus-plus>
8. Програмування П. Дистанційний курс / Укладачі Кошова О.П., Ємець О.О. Ч.І. Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2894>

9. Програмування П. Дистанційний курс / Укладачі Кошова О.П., Ємець О.О. Ч.П. Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=3589>

Додаткові

1. Збірник задач та розв'язань із програмування / С.М. Бондаренко, В.В. Зуб, О.І. Коваленко та ін. ; за заг. ред. О. Є. Баранової, Ю. М. Літоша. – Чернігів: ЧОППО імені К. Д. Ушинського, 2016. – Ч.1. –40 с.
2. Вступ до програмування мовою С++. Організація обчислень :навч. посіб. / Ю. А. Белов, Т. О. Карнаух, Ю. В. Коваль, А. Б. Ставровський. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2012. – 175 с.с
3. Ткачук В. М. Програмування на С++ : Лабораторний практикум / В. М. Ткачук. - Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – 160 с.
4. Кренивч, А.П. С у задачах і прикладах : навчальний посібник із дисципліни "Інформатика та програмування" / А.П. Кренивч, О.В. Обвінцев. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. – 208 с.
5. Stanley Lippman C++ Primer: Completely Rewritten for the New C++11 Standard Paperback – Illustrated, 16 Aug. 2012. - 938 p.
6. Vjarne Stroustrup Programming: Principles and Practice Using C++ Paperback – 15 Dec. 2008. - 352 p.
7. Owen Hughes. C++ programming language: How it became the invisible foundation for everything, and what's next. – 2020. Acces: <https://www.techrepublic.com/article/c-programming-language-how-it-became-the-invisible-foundation-for-everything-and-whats-next/>
8. Алгоритми та структури даних: конспект лекцій. Частина 1. Структури даних / Укладачі: О.Д. Воробйова, Л.В. Глазунова – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2017. - 48с.
9. Алгоритми та структури даних: конспект лекцій. Частина 2. Алгоритми пошуку, стиснення даних, внутрішнього та зовнішнього сортування, алгоритми на графах / Укладачі: О.Д. Воробйова, Л.В. Глазунова – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2017. – 52 с.
10. Довідник з мови С++. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://learn.microsoft.com/ru-ru/cpp/cpp/cpp-language-reference?view=msvc-170>
11. LearnC++. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.learncpp.com/>
12. Microsoft C++, C, and Assembler documentation. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://learn.microsoft.com/en-us/cpp/?view=msvc-170>
13. Чуб О. І., Тренажер «Рекурсивні алгоритми» / О.І. Чуб, О.О. Ємець // Комп'ютерні науки і прикладна математика (КНіПМ-2019): матеріали наук.-практ. семінару. Випуск 4. / За ред. Ємця О.О. – Полтава: Кафедра ММСІ ПУЕТ, 2019. – С. 16-19. – Режим доступу: <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/7456>
14. Хрупа О.І. Розробка програмного забезпечення з теми «Турнірне сортування» дистанційного навчального курсу «Алгоритми та структури даних» / О.І. Хрупа, Ол-ра О. Ємець // Комп'ютерні науки і прикладна математика (КНіПМ-2019): матеріали наук.-практ. семінару. Випуск 3. / За ред. Ємця О.О. – Полтава: Кафедра ММСІ ПУЕТ, 2019. – С. 42-44. – Режим доступу: <http://dSPACE.uccu.org.ua/handle/123456789/7039>
15. Олексійчук Ю. Ф. Програмна реалізація тренажеру з теми «Сортування бульбашками» дисципліни «Аналіз алгоритмів» / Ю. Ф. Олексійчук, Вл. О. Голубенко // Комп'ютерні науки і прикладна математика (КНіПМ-2018): матеріали наук.-практ. семінару. Випуск 2. / За ред. Ємця О.О. – Полтава: Кафедра ММСІ ПУЕТ, 2018. – С. 6-10. – Режим доступу: <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/6976>
16. Chagonda N. S. Development of a simulator software elements on the topic “STRINGS IN C++” of the distance learning course “Programming II” / N. S. Chagonda // Комп'ютерні науки та інформаційні технології (КНІТ-2022): матеріали наук.-практ. семінару. Випуск 1. / За ред. Ольховської О.В. – Полтава: Кафедра КНІТ ПУЕТ, 2022. – Режим доступу: <http://dSPACE.puet.edu.ua/handle/123456789/12014>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Для вивчення навчальної дисципліни використовується наступне програмне забезпечення: програмне середовище Visual Studio 13, мова С++, онлайн компілятори (наприклад https://www.onlinegdb.com/online_c++_compiler або <https://cpp.sh/> і т.п.).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під

час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- Політика щодо відвідування:
відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Форма роботи	Вид роботи	Бали
	1 семестр	
1. Навчальна	1. Виконання завдань з лабораторних занять (9 балів за 1 заняття, 9*10=90 балів)	90
	2. Виконання модульних контрольних робіт (5 балів за 1 МКР, 5*2=10) Всього по курсу	10 100
	2 семестр	
1. Навчальна	3. Виконання завдань з лабораторних занять (6 балів за 1 заняття, 6*9=54 балів)	54
	4. Виконання модульної контрольної роботи (6 балів за 1 МКР)	6
	5. Іспит	40
	Всього по курсу	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни